

Розробник:

Тетяна СПІРИНА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

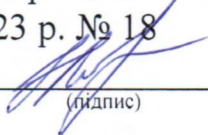
Викладач:

Тетяна СПІРИНА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол від 26.09. 2023 р. № 18

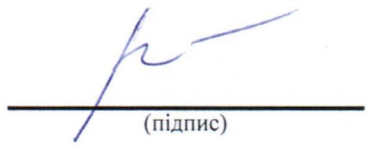
Завідувач кафедри _____ (Тетяна ЛЯХ)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 231.00.01 Соціальна робота другого (магістерського) освітнього рівня

26.09. 2023 р.

Керівник освітньої програми 231.00.01 Соціальна робота

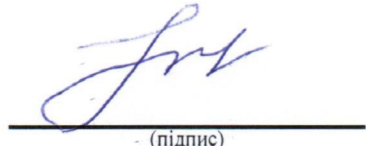

(підпис)

(Вадим ЛЮТИЙ)

Робочу програму перевірено

26.09. 2023 р.

Заступник директора/декана

(підпис)

(Роман ПАВЛЮК)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5 / 150	
Курс	-	1-2
Семестр	-	2, 3
Обсяг кредитів	-	5
Обсяг годин, в тому числі:	-	150
Аудиторні	-	20
Самостійна робота	-	130
Форма семестрового контролю	-	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Технології прийняття управлінських рішень» є оволодіння знаннями щодо процесу й технологій прийняття управлінських рішень та формування навичок обґрунтування рішень для подальшого застосування в практичній, науково-дослідній, організаційній, проектній діяльності тощо.

Завдання:

- сформуванню уявлення про теоретичні основи, моделі, методи, алгоритми та фактори прийняття рішень;
- виробити вміння обирати оптимальні технології на різних етапах прийняття управлінського рішення;
- опанувати широкий спектр методів та технік прийняття управлінських рішень;
- формувати індивідуальний стиль професійної поведінки та діяльності майбутніх фахівців;
- формувати здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи;
- формувати здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства;
- формувати здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві;
- формувати здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

Відповідно до освітніх програм 231.00.01 Соціальна робота, 231.00.02 Соціальна педагогіка за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Технології прийняття управлінських рішень» забезпечує формування таких загальних та фахових компетентностей:

ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії;

СК11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи;

СК12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства;

СК13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві;

СК14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи;

СКу17. Здатність організовувати і проводити соціально-педагогічну діяльність з вразливими групами населення.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до освітніх програм 231.00.01 Соціальна робота, 231.00.02 Соціальна педагогіка за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Технології прийняття управлінських рішень» забезпечує оволодіння такими програмовими результатами навчання:

РН1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;

РН2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження;

РН6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості;

РН8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях;

РН11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командування та координувати командну роботу;

РН14. Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики;

РН15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень;

РН16. Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні;

РН17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль 1. Сутність, природа і класифікація управлінських рішень							
Тема 1. Управлінські рішення: суть та види	4	2	-	2	-	-	-
Самостійна робота 1.	26	-	-	-	-	-	26
Разом	30	2	-	2	-	-	26
Модуль 2. Психологічні аспекти прийняття управлінських рішень							
Тема 2. Особистісні фактори прийняття управлінських рішень	4	2	-	2	-	-	-
Самостійна робота 2.	26	-	-	-	-	-	26
Разом	30	2	-	2	-	-	26
Модуль 3. Креативний підхід в процесі розробки і реалізації управлінських рішень у соціальної сфері							
Тема 3. Формування креативних команд та опанування технологій розвитку креативності	4	2	-	2	-	-	-
Самостійна робота 3.	26	-	-	-	-	-	26
Разом	30	2	-	2	-	-	26
Модуль 4. Сучасні технології прийняття рішень: фасилітація, коучинг							
Самостійна робота 4.	15	-	-	2	-	-	13
Самостійна робота 5.	13	-	-	-	-	-	13
Разом	28	-	-	2	-	-	26
Модуль 5. Прийняття управлінських рішень у різних умовах середовища							
Тема 4. Невизначеність та ризики, що впливають на ефективність управлінських рішень.	6	2	-	4	-	-	-
Самостійна робота 6.	13	-	-	-	-	-	13
Самостійна робота 7.	13	-	-	-	-	-	13
Разом	32	2	-	4	-	-	26
Усього	150	8	-	12	-	-	130

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Сутність, природа і класифікація управлінських рішень

Тема 1. Управлінські рішення: суть та види (2 год.)

Поняття про управлінські рішення. Управлінське рішення в циклі управління. Управлінське рішення в роботі соціального працівника. Основні ознаки управлінських рішень: цілі, наслідки, поділ праці, професіоналізм. Класифікація управлінських рішень. Професійна відповідальність соціального працівника за прийняті рішення.

Основні поняття теми: управління, управлінське рішення, суб'єкти та об'єкти управлінських рішень, стратегічні/тактичні рішення, ініціативні/обов'язкові рішення, конкретно жорсткі/орієнтуючі/гнучкі/нормативні рішення, інноваційні рішення.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5

Додаткові: 4, 7, 9, 13

Практичне заняття 1. Залежність управлінських рішень від внутрішнього стану організації (2 год.)

Модуль 2. Психологічні аспекти прийняття управлінських рішень

Тема 2. Особистісні фактори прийняття управлінських рішень (2 год.)

Особистісні фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень: психічні процеси, психічні стани, психічні властивості. Вплив емоцій на прийняття управлінських рішень. Стилі прийняття управлінських рішень. Підходи до виділення стилів прийняття рішень: класифікація Макгрегора, класифікація Лайкерта, класифікація Таненбаума і Шмідта.

Основні поняття теми: особистість, психічний процес, психічний стан, психічні властивості, стиль прийняття управлінських рішень.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 3, 5

Додаткові: 2, 6, 9

Практичне заняття 2. Роль соціального працівника у системі обґрунтування та прийняття рішень (2 год.)

Модуль 3. Креативний підхід в процесі розробки і реалізації управлінських рішень у соціальній сфері

Тема 3. Формування креативних команд та опанування технологій розвитку креативності (2 год.)

Характеристика основних етапів прийняття управлінських рішень: постановка проблеми, виявлення обмежень і визначення альтернатив, ухвалення рішень, реалізація рішень, контроль за виконанням рішення. Аналіз методів та технологій, які використовуються на різних етапах прийняття управлінських рішень. Вибір пріоритетів при розробці та прийнятті управлінських рішень. Групові та індивідуальні рішення.

Основні поняття теми: проблема, постановка проблеми, обмеження, альтернативи, ухвалення рішень, реалізація рішень, контроль за прийняттям рішень, групові / індивідуальні рішення.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5

Додаткові: 4, 5, 7, 13

Практичне заняття 3. Ділова гра з розробки та реалізації управлінського рішення (4 год.)

Модуль 4. Сучасні технології прийняття рішень: фасилітація, коучинг

Практичне заняття 4. Структура фасилітативної сесії при прийнятті спільних рішень (2 год.)

Практичне заняття 5. Структура коучинг-сесії з особою у складних життєвих обставинах (2 год.)

Модуль 5. Прийняття управлінських рішень у різних умовах середовища

Лекція 4. Невизначеність та ризики, що впливають на ефективність управлінських рішень (2 год.)

Середовище прийняття управлінських рішень. Середовище розв'язання наявних проблем. Невизначеність та ризики, що впливають на ефективність управлінських рішень. Прийняття рішення в умовах невизначеності, ризику або загрози. Особливості прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності. Алгоритм прийняття управлінських рішень в умовах визначеності.

Основні поняття теми: реалізація прийнятого рішення, каскадування цілей, делегування завдань, система контролю.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5

Додаткові: 4, 7, 10

Практичне заняття 6. Оцінка якості та ефективності управлінського рішення в умовах невизначеності та ризиків (2 год.)

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю к-сть	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		одиниць	кількість балів	одиниць	кількість балів	одиниць	кількість балів	одиниць	кількість балів	одиниць	кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1
Робота на практичному занятті	10	1	10	1	10	2	20	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	2	10	2	10
Разом		-	17	-	17	-	28	-	21	-	22
Максимальна кількість балів: 105. $105:100=1,05$ Студент набрав X балів; Розрахунок: $X: 1,05 =$ загальна кількість балів											

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Усі завдання виконуються в електронній версії навчальної дисципліни «Технології прийняття управлінських рішень» на платформі <https://elearning.kubg.edu.ua> та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

Модуль 1. Сутність, природа і класифікація управлінських рішень

Самостійна робота 1. Моделі прийняття управлінських рішень (26 год.)

1. Ознайомтесь із текстом наведеної статті «Моделі прийняття управлінських рішень». У ході самостійної роботи зверніть увагу на ряд питань.

2. Провести SWOT аналіз факторів при прийнятті управлінських рішень в роботі соціального працівника певної галузі (на вибір студента).

Основні: 1, 2

Додаткові: 1, 3, 4

Модуль 2. Психологічні аспекти прийняття управлінських рішень

Самостійна робота 2. Типологія особистості при прийнятті управлінських рішень (26 год.)

1. Ознайомтесь із текстом наведеної статті «Типологія особистості при прийнятті управлінських рішень». У ході самостійної роботи зверніть увагу на ряд питань.

2. Проаналізувати вплив емоцій на прийняття управлінських рішень. Визначити шляхи швидкої та довгострокої регуляції емоційного стану.

Основні: 1, 4

Додаткові: 1, 3, 7

Модуль 3. Креативний підхід в процесі розробки і реалізації управлінських рішень у соціальній сфері

Самостійна робота 3. Ділові ігри для ухвалення рішень (26 год.)

1. Ділові ігри як метод обґрунтування рішень.

2. Проаналізувати стан оточуючого середовища в нашій країні по відношенню до роботи соціального працівника за допомогою PESTLE аналізу.

Основні: 2, 5

Додаткові: 2, 3, 8

Модуль 4. Сучасні технології прийняття рішень: фасилітація, коучинг

Самостійна робота 4. Фасилітація при прийнятті управлінських рішень (13 год.)

Ознайомтесь із текстом наведеної статті «Фасилітація при прийнятті управлінських рішень». У ході самостійної роботи зверніть увагу на ряд питань.

Самостійна робота 5. Коучинг при прийнятті управлінських рішень (13 год.)

Ознайомтесь із текстом наведеної статті «Коучинг при прийнятті управлінських рішень». У ході самостійної роботи зверніть увагу на ряд питань.

Модуль 5. Прийняття управлінських рішень у різних умовах середовища

Самостійна робота 6. Інструменти прийняття управлінського рішення в умовах невизначеності та ризиків. (13 год.)

1. Визначити та обґрунтувати доцільні технології при прийнятті управлінських рішень в період змін. Оформити у вигляді таблиці: технологія; задачі, які допомагає вирішувати; умови застосування; обмеження.

Основні: 2, 4

Додаткові: 3, 4, 8

Самостійна робота 7. Прийняття ефективних рішень як складова професійної культури соціального працівника (13 год.)

1. Ознайомитися із текстом статті «Прийняття ефективних рішень як складова професійної культури соціального працівника» <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/41960/>. Скласти план-конспект статті.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Для заочної форми навчання модульний контроль не передбачено навчальним планом.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою підсумкового контролю навчальної дисципліни «Менеджмент соціального та інклюзивного середовища» є залік.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю – не передбачено навчальним планом.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка модуля «Технології прийняття управлінських рішень»

Заочна форма навчання. Разом: 150 год., лекції – 8 год., практичні заняття – 12 год., самостійна робота – 130 год.

Модуль	1	2	3	4	5
Назва модулю	Сутність, природа і класифікація управлінських рішень	Психологічні аспекти прийняття управлінських рішень	Креативний підхід в процесі розробки і реалізації управлінських рішень у соціальній сфері	Сучасні технології прийняття рішень: фасилітація, коучинг	Прийняття управлінських рішень у різних умовах середовища
К-ть балів за модуль	17	17	28	21	22
Теми лекцій	Управлінські рішення: суть та види (1 бал)	Особистісні фактори прийняття управлінських рішень (1 бал)	Формування креативних команд та опанування технологій розвитку креативності (1 бал)		Невизначеність та ризики, що впливають на ефективність управлінських рішень (1 бал)
Теми практичних занять	Залежність управлінських рішень від внутрішнього стану організації (11 балів)	Роль соціального працівника у системі обґрунтування та прийняття рішень (11 балів)	Ділова гра з розробки та реалізації управлінського рішення (11 балів)	Структура фасилітаційної сесії при прийнятті спільних рішень (11 балів)	Оцінка якості та ефективності управлінського рішення в умовах невизначеності та ризиків (11 балів)
Самостійна робота	СР 1 (5 балів)	СР 2 (5 балів)	СР 3 (5 балів)	СР 4 (5 балів)	СР 6 (5 балів)
				СР 5 (5 балів)	СР 7 (5 балів)
	Розрахунок: 105:100=1,05. Студент набрав Х балів; Розрахунок: Х:1,05= загальна кількість балів.				

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Катренко А. В., Пасічник В. В. Прийняття рішень: теорія та практика : підручник / А. В. Катренко, В. В. Пасічник. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2020. – 447 [1] с.
2. Кисельов О. О. Прийняття управлінських рішень : підручник / Олександр Олександрович Кисельов. – [Б. м.] : КНОРУС, 2020. – 170 с.
3. Методи прийняття управлінських рішень // Конспект лекцій з навчальної дисципліни. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. 67с
4. Негрей М. Теорія прийняття рішень / М. Негрей, К. Тужик. – Київ : Центр учб. літ., 2018. – 272 с.
5. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / [Ю. Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю. Є. Петруні [4-те вид., переробл. і доп.]. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с.

Додаткові:

1. Журавель, Т., Іванюк, І., Лехолетова, М., Лютий, В., Лях, Т., Пашко, Н., Соловійова, В., Сорокіна, О., Спіріна, Т., Суліцький, В., Удовенко, Ю., Чепенко, О., Чуйко, О., Швед, О., & Янковець, В. (2022). Профілактика деструктивної поведінки підлітків (Т. Журавель & Ю. Удовенко, Ред.). Видавництво ТОВ «Обнова Компані» – Київ, 2022 – 140 с.
2. Когон К. Керування проектами для «неофіційних» проект-менеджерів / Корі Когон, Сьюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд. – Київ : Фабула, 2019. – 240 с.
3. Пащенко О. Проекти для управлінців. Від ідеї до реалізованого проекту : посіб. для вчителів / О. Пащенко. – Київ : Шкіл. світ, 2018. – 112 с.
4. Прийняття управлінських рішень: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: М.О. Кравченко, В. Я. Голюк. – Електронні текстові дані (1 файл: 120 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 55 с.
5. Спіріна Т. П. Прийняття ефективних рішень як складова професійної культури соціального працівника.. Information and innovative technologies in the turbulence era : монографія. Katowice, 2022. P. 232–249. URL: <https://doi.org/10.54264/M014>
6. Теорія прийняття рішень / М. Бутко [та ін.]. – Київ : Центр навч. літ., 2018. – 360 с.

9. Додаткові ресурси (за наявності)

Електронний курс з дисципліни «Технології прийняття управлінських рішень» на платформі <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=21890>.